Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – Tricolici Diana
Dosarul nr. 2r-547/24
2-23171399-02-2r-14022024

D E C I Z I E

11 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele completului, judecător Pulbere Ruxanda
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de SA ”MOLDOVAGAZ”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA ”MOLDOVAGAZ” împotriva lui Radu Nina, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 decembrie 2023, prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2023, SA ”MOLDOVAGAZ” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Nina, solicitând încasarea datoriei în sumă de 17.652,58 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din 529,57 lei și alte cheltuieli pentru examinarea cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de SA ”MOLDOVAGAZ” a fost restituită în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. (4) din Codul de procedură civilă ce stipulează că, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece cauza.

La 23 ianuarie 2024, SA ”MOLDOVAGAZ” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 decembrie 2023, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei spre examinare în aceeași instanță, la faza primirii acțiunii în procedură.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că prima instanță greșit a concluzionat că acțiunea urma să fie înaintată conform rigorilor generale reflectate

la art. 38 alin. (1) Codul de procedură civilă - reclamantul poate intenta acțiunea în oricare din sediile instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului, deoarece în speță, obiectul litigiului îl constituie încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale furnizate la locul prestării serviciilor conform contractului încheiat.

Astfel, ținând cont de faptul că contractul de furnizare a gazelor naturale cu consumatorul casnic nr. 3173466 din 07 noiembrie 2018, încheiat între SA "MOLDOVAGAZ" și Radu Nina, la pct. 1 expres prevede că locul de consum este mun. Chișinău, str. *****, *****, *****, recurenta consideră că examinarea cauzei este de competența Judecătoriei Chișinău.

Cu referire la termenul de declarare a recursului Colegiul reține că, potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul civil consideră că recursul declarat la 23 ianuarie 2024, de către SA "MOLDOVAGAZ", a fost depus în termenul stabilit de lege, or, date cu privire la recepționarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 decembrie 2023, lipsesc la materialele dosarului.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, în raport cu prevederile legislației în vigoare, instanța consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din circumstanțele cauzei rezultă că, la 07 noiembrie 2018, între SA "MOLDOVAGAZ" și Radu Nina a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic nr. 3173466, conform căruia, SA "MOLDOVAGAZ", în calitate de furnizor, s-a obligat să furnizeze gaze naturale la locul de consum: mun. Chișinău, str. *****, *****, *****.

Astfel, invocând faptul că Radu Nina înregistrează restanțe la plata pentru gazele naturale livrate, SA "MOLDOVAGAZ" a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând încasarea de la acesta a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 04 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată a fost restituită fără examinare, în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. (4) Cod de procedură civilă, potrivit căruia - judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece cauza.

Instanța de recurs consideră că încheierea sus-menționată este neîntemeiată și emisă pripit, fără a verifica corespunzător incidența normelor de drept procedural invocate de partea reclamantă.

Cu referire la normele de drept aplicabile în cauză, instanța de recurs menționează, că, potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În context, potrivit art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Instanța de recurs reține că justiția este o funcție fundamentală a statului, iar administrarea ei reprezintă unul din atributele esențiale ale puterii suverane. Această funcție implică existența unor structuri statale (servicii publice) apte să realizeze activitatea jurisdicțională. Idea de proces echitabil trimite automat la ideea de stat de drept. Un atare serviciu public trebuie organizat pe baza unor principii proprii, funcționale și autonome. Există principii ce se află într-o legătură indisolubilă cu organizarea sistemului judiciar dar care vizează mai degrabă funcționarea acestuia și însăși democratismul și umanismul sistemului procesual, fie el cel civil sau penal. Printre aceste principii se menționează: accesul liber la justiție, independent judecătorilor, inamovibilitatea, egalitatea în fața justiției și gratuitatea justiției.

Orice condiționare a accesului liber la justiție, ar reprezenta o nesocotire a unui principiu constituțional fundamental și a unor standarde internațional universale, în orice democrație reală. Pe plan procesual, accesul liber la justiție se concretizează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice.

În explicitarea acestui drept, în doctrina dreptului european dreptul de acces la un tribunal este înțeles ca un drept de acces concret si efectiv, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concreta de a contesta atingerea adusa drepturilor sale.

Pornind de la premisa ca drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Dreptul de acces la justiție impune obligații în sarcina legiuitorului și executivului. Statul este ținut sa acorde oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept si de fapt, pentru a accede la instanța, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces.

În Constituție, accesul liber la justiție este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, garantându-se că exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

În continuare, potrivit art. 33 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competența altor organe.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă, acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

Totodată, dispoziția alin. (14) art. 39 Cod de procedură civilă, stipulează că, alegerea între instanţele care, conform prezentului articol, sânt competente să judece cauza aparţine reclamantului.

În contextul normelor legale citate supra, ținând cont că potrivit pct. 1 din Contractul de furnizare a gazelor naturale cu consumatorul casnic nr. 3173466 din 07 noiembrie 2018, încheiat între SA "MOLDOVAGAZ" și Radu Nina, este prevăzut expres că, locul executării este mun. Chișinău, str. *****, *****, *****, Colegiul civil consideră că, prin restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prima instanță a ignorat condițiile contractului din speță, ceea ce poate duce la încălcarea efectivă a prevederilor art. 6 CEDO.

De menționat este că, în încheierea contestată prima instanță, nu s-a expus asupra incidenței normei procedurale invocate de către partea reclamantă privind competența la alegerea acesteia la depunerea acțiunii.

De altfel, prin acțiunile instanței de fond, reclamanta poate fi lezată în drepturile sale de acces liber la justiție, ce constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar democratic fiind consacrat într-un număr important de documente internaționale, astfel că el are semnificații deosebite și pentru dreptul procesual, dar și pentru dreptul constituțional. Facultatea oricărei persoane de a introduce, după libera sa apreciere, o acțiune în justiție, implicând astfel obligația corelativa a statului, ca prin instanța competenta, sa soluționeze aceste acțiuni, reprezintă practic liberul acces al persoanei la justiție.

Astfel, ținând cont de faptul că în speța dată prima instanță nu a analizat incidența prevederilor art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă - competența

la alegerea reclamantului, la înaintarea acțiunii în cauză, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea contestată și a restitui pricina spre rejudecare în aceiași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SA ”MOLDOVAGAZ”.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 04 decembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA ”MOLDOVAGAZ” împotriva lui Radu Nina, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, restituind pricina spre rejudecare, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei